

Bruksela, dnia 30 listopada 2016 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 114 / 2016

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO **Strasburg, 21-24 listopada 2016 r.**

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 21-24 listopada br. w Strasburgu, omawiane były następujące tematy i poczyniono poniższe ustalenia:

- 1. PRAWA KOBIET/RÓWNOUPRAWNIENIE – Przemoc wobec kobiet: PE wzywa UE do ratyfikacji konwencji stambulskiej**
- 2. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE / BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA – Obrona: posłowie chcą wzmocnienia współpracy w UE by podnieść poziom europejskiego bezpieczeństwa**
- 3. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE / BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA – Posłowie chcą wzmocnienia unijnej obronności**
- 4. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE – Turcja nie wykazuje politycznej woli współpracy uważają posłowie**
- 5. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE – Postępy na Białorusi na rzecz wartości demokratycznych są niewystarczające**
- 6. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE – Parlament przestrzega przed antyeuropejską propagandą uprawianą przez Rosję i islamistyczne grupy terrorystyczne**
- 7. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE – Posłowie wzywają do umożliwienia dotarcia pomocy humanitarnej do potrzebujących Syryjczyków**
- 8. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE – Pracownicze programy emerytalne: Posłowie poparli jaśniejsze zasady dotyczące transgranicznego przenoszenia programów emerytalnych**
- 9. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE - Unikanie polityki oszczędnościowej: debata nt. priorytetów gospodarczych UE**
- 10. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE – Oszustwa podatkowe: Posłowie poparli automatyczną wymianę danych bankowych w celu identyfikacji rzeczywistych właścicieli kont**

- 11. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE – Podatki: Posłowie debatowali o reformie systemu VAT i przyjęli rezolucję w tej sprawie**
- 12. ZDROWIE PUBLICZNE – Jakość powietrza: Parlament za nowymi krajowymi pułapami zanieczyszczeń**
- 13. HANDEL MIĘDZYNARODOWY – Eurodeputowani umożliwiają głosowanie nad umową CETA z Kanadą**
- 14. EUROPEJSKI RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH – Eurodeputowani chwalą dochodzenia ws. przypadków „drzwi obrotowych” w Komisji Europejskiej**
- 15. KULTURA – „Toni Erdmann” zwyciężcą 10. edycji Nagrody Filmowej LUX**
- 16. ŚRODOWISKO – Posłowie chcą skuteczniejszej walki z przemytem dzikiej flory i fauny**
- 17. ŚRODOWISKO – Wdrażanie porozumienia klimatycznego z Paryża: „UE już zaczęła odrabiać zadanie domowe”**

1. INSTYTUCJE – Otwarcie sesji PE i decyzja przewodniczącego Schulza o nieubieganiu się o przedłużenie swojej kadencji

Sesja PE rozpoczęła się bez zmian w porządku obrad.

Przewodniczący Parlamentu Europejskiego Martin Schulz zapowiedział, że nie będzie starał się o przedłużenie swojej kadencji przewodniczącego oraz że wystartuje w wyborach do Bundestagu z listy SPD w Nadrenii Północnej-Westfalii. „Niemcy jako największy kraj UE ponoszą specjalną odpowiedzialność, którą do tej pory starałem się wypełniać jako niemiecki poseł do Parlamentu Europejskiego, a w przyszłości będę się starał wypełniać z Berlina” - powiedział Schulz na konferencji prasowej w Strasburgu.

2. PRAWA KOBIET/RÓWNOUPRAWNIENIE - Przemoc wobec kobiet: PE wzywa UE do ratyfikacji konwencji stambulskiej

25 listopada budynki PE w Strasburgu i Brukseli były podświetlone na pomarańczowo

W przeddzień Międzynarodowego Dnia Eliminacji Przemocy wobec Kobiet PE wezwał Unię do przystąpienia do konwencji o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. Budynki PE w Strasburgu i Brukseli będą dziś podświetlone na pomarańczowo - w ten sposób PE włącza się w 16-dniową inicjatywę ONZ, która będzie trwała do dnia 10 grudnia, kiedy obchodzony jest Dzień Praw Człowieka, i ma na celu zwrócenie uwagi na problem przemocy wobec kobiet i dziewcząt.

Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (tzw. konwencja stambulska) jest najdalej idącą umową międzynarodową zajmującą się tym poważnym naruszeniem praw człowieka.

Zapobieganie przemocy, ochrona jej ofiar i ściganie sprawców to fundament konwencji.

Konwencja nakłada na państwa-strony takie obowiązki jak m.in.:

- zapewnienie oficjalnej infolinii dla ofiar przemocy działającej 24 h oraz portalu z informacjami dla ofiar przemocy;
- zapewnienie odpowiedniej liczby schronisk dla ofiar przemocy oraz ośrodków wsparcia;
- przygotowanie procedur przesłuchań policyjnych chroniących przed wtórną wiktyimizacją;
- monitorowanie, zbieranie danych na temat przestępstw z uwzględnieniem płci;

- przeprowadzenie szeroko zakrojonych akcji informacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec kobiet, w tym szkoleń i informacji dla chłopców i mężczyzn;
- przeszkolenie osób zajmujących się wsparciem dla ofiar przemocy oraz pracujących ze sprawcami przemocy;
- zapewnienie trybu ścigania za gwałt z urzędu oraz izolacji sprawcy przemocy od ofiary (eksmisja z mieszkania, zakaz zbliżania).

Konwencja weszła w życie w sierpniu 2014 roku. Chociaż wszystkie państwa UE ją podpisały, to tylko 14 z nich ją ratyfikowało. W tym tygodniu przewodniczący Martin Schulz skierował do państw członkowskich list, w którym wezwał do przyspieszenia procesu ratyfikacji na poziomie UE oraz do ratyfikacji te państwa, które jeszcze tego nie uczyniły.

„Przemoc wobec kobiet jest poważnym przestępstwem, szeroko rozpowszechnionym w Europie. Każdego dnia - w domu, w przestrzeni publicznej, w mediach społecznościowych - kobiety i dziewczęta są narażone na przemoc, dyskryminację i molestowanie. W naszej rezolucji wzywamy państwa członkowskie do ratyfikacji i wdrożenia konwencji stambulskiej oraz Radę do przyspieszenia procesu przystąpienia UE do konwencji” – wyjaśniała współsprawozdawczyni **Anna Maria Corazza Bildt** (EPP, Szwecja). „Przemoc wobec kobiet jest ekstremalną formą dyskryminacji i pogwałceniem praw człowieka. To ważne, by UE ratyfikowała konwencję stambulską, która zawiera konkretne środki, by lepiej zapobiegać przemocy, chronić ofiary i skazywać winnych” – mówiła współsprawozdawczyni **Christine Revault D'allonnes Bonnefoy** (S&D, Francja).

3. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE / BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA - Obrona: posłowie chcą wzmocnienia współpracy w UE by podnieść poziom europejskiego bezpieczeństwa

Terroryzm, zagrożenia hybrydowe, cyberataki i brak bezpieczeństwa energetycznego nie pozostawiają Unii wyboru: konieczne jest wzmocnienie współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony. Pozwoliłaby na to Europejska Unia Obrony. Taką opinię wyraził Parlament w przyjętej w dniu 22 listopada br. rezolucji. Posłowie postulują przeznaczenie 2% PKB wydatków na obronę, stworzenie sił międzynarodowych i unijnego sztabu, który koordynowałoby operacje wojskowe również wtedy, gdy „NATO nie wykazuje chęci do działania”.

„Nasza Unia nie jest przygotowana do podejmowania narastających wyzwań obronnych. W ciągu niemal 30 ostatnich lat większość państw członkowskich ciąga budżety obronne, co

doprowadziło do zmniejszenia sił zbrojnych. Państwa członkowskie współpracują między sobą okazjonalnie a Europa nadal w głównej mierze polega na potencjale NATO i solidarności okazywanej przez USA” - powiedział poseł sprawozdawca **Urmis Paet** (ALDE, Estonia) podczas debaty w dniu 21 listopada br. Jest przekonany, że „nadszedł czas, aby przejść do etapu rzeczywiście funkcjonującej Europejskiej Polityki Obrony.”

Sytuacja bezpieczeństwa w Europie i w jej sąsiedztwie znacznie się pogorszyła w ostatnich latach z powodu zagrożeń, z którymi żaden kraj nie jest w stanie poradzić sobie w pojedynkę, takich jak terroryzm, działania hybrydowe, cyberataki i brak bezpieczeństwa energetycznego, zauważają posłowie w rezolucji w sprawie Europejskiej Unii Obrony, przyjętej 369 głosami, przy 255 głosach przeciw i 70 wstrzymujących się. „Solidarność i odporność wymagają od UE jedności oraz wspólnego i systematycznego działania”, czytamy w rezolucji.

- **Wspólne wykorzystanie zasobów wojskowych**

Posłowie chcą, by UE szybciej i bardziej zdecydowanie reagowała na realne zagrożenia, a to wymaga ściślejszej współpracy europejskich sił zbrojnych. Przypominają, że szacunkowy koszt braku działań na szczeblu europejskim w zakresie obronności i bezpieczeństwa wynosi 26,4 mld EUR rocznie w wyniku dublowania lub nadwyżki zdolności produkcyjnych i krajowych barier w zamówieniach publicznych w sektorze obrony.

Posłowie wzywają państwa członkowskie do wspólnych zakupów uzbrojenia i wyposażenia oraz łączenia zasobów i wzajemnego udostępniania sprzętu nieśmiercionośnego, takiego jak pojazdy transportowe i statki powietrzne, pojazdy i samoloty-cysterny oraz inny sprzęt pomocniczy.

W rezolucji znalazła się też w propozycja wprowadzenia „europejskiego semestru obrony” (na wzór funkcjonującego już semestru gospodarczego), w ramach którego państwa członkowskie przeprowadzałyby wzajemne konsultacje w sprawie cyklicznego planowania i zamówień publicznych. Opowiadają się też za wzmocnieniem roli koordynacyjnej Europejskiej Agencji Obrony.

Posłowie „zachęcają” w rezolucji Radę Europejską do „przyjęcia wiodącej roli w stopniowym kształtowaniu wspólnej polityki obronnej Unii i przeznaczenia dodatkowych zasobów finansowych dla zapewnienia jej realizacji”. Proponują, aby ten postulat został uwzględniony w kolejnym wieloletnim ramowym budżecie Unii.

Zdaniem posłów należy ustanowić unijne dowództwo operacyjne w celu skutecznego planowania, dowodzenia i kontroli wspólnych operacji. Parlament wzywa państwa

członkowskie, aby dążyły do krajowych budżetów obronnych na poziomie 2 % PKB, oraz aby przeznaczyły 20 % swojego budżetu obronnego na sprzęt uznany przez Europejską Agencję Obrony za niezbędny. Oczekuje też od nich ustanowienia wielonarodowych sił w ramach stałej współpracy strukturalnej (PESCO) i udostępnienia tych sił do celów wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO).

- **Unijny program badań w dziedzinie obronności**

Posłowie wyrażają poparcie dla planu przydzielenia w ciągu następnych trzech lat (2017–2020) „wystarczającego budżetu w wysokości co najmniej 90 mln EUR” na przygotowanie unijnego programu badań w dziedzinie obronności.

- **Pełna synergia z NATO**

Posłowie podkreślają, że UE i NATO powinny zacieśniać współpracę w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, zwłaszcza na wschodzie i na południu, w szczególności w kontekście wojny hybrydowej, i bezpieczeństwa morskiego. UE powinna jednak być również przygotowana do działania w sposób samodzielny w przypadkach, „gdy NATO nie wykazuje chęci do działania lub działanie UE jest bardziej właściwe”.

- **Ocena wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO)**

„Dogłębna i zasadnicza nowelizacja wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony jest konieczna by umożliwić Unii Europejskiej i jej członkom zdecydowaną poprawę bezpieczeństwa Unii, skuteczności zarządzania kryzysami międzynarodowymi i strategiczną autonomię UE.” - powiedział poseł odpowiedzialny za rezolucję w sprawie WPBiO **Ioan Mircea Pascu** (S&D, Rumunia).

Posłowie uważają, że „UE powinna mieć zdolność do podejmowania działań w zakresie całego spektrum środków zarządzania kryzysowego, co obejmuje również zapobieganie kryzysom i rozwiązywanie kryzysów”, oraz, że „wszystkie decyzje Rady dotyczące przyszłych misji i operacji powinny na pierwszym miejscu stawiać zaangażowanie w konflikty bezpośrednio wpływające na bezpieczeństwo UE lub bezpieczeństwo partnerów bądź regionów, wobec których UE pełni funkcję podmiotu zapewniającego bezpieczeństwo.”

Parlament wzywa też Radę do „zainicjowania procesu tworzenia funduszu początkowego (przewidzianego w art. 41 ust. 3 TUE) z myślą o pilnym finansowaniu początkowych etapów operacji wojskowych” i sugeruje rozpoczęcie w Iraku szkoleń pod egidą UE w ramach

WPBiO, aby wesprzeć państwa członkowskie biorące udział w koalicji przeciwko Daisz („państwu islamskiemu”).

Rezolucja została przyjęta 386 głosami przy 237 głosach przeciw i 74 wstrzymujących się.

4. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE / BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA- Posłowie chcą wzmocnienia unijnej obronności

Posłowie chcą, by państwa członkowskie przeznaczały 2% swojego PKB na obronę i postulują szereg inicjatyw na poziomie UE, które mają na celu wzmocnienie bezpieczeństwa.

„Głównym celem jest połączenie naszych zasobów, by zapewnić wspólne bezpieczeństwo i obronę UE” - mówił **Urmas Paet**, wyjaśniając motywy propozycji, które znalazły się w jego sprawozdaniu o Europejskiej Unii Obronnej, które Parlament Europejski przyjął w dniu 22 listopada.

Sytuacja bezpieczeństwa w Europie i w jej sąsiedztwie znacznie się pogorszyła w ostatnich latach z powodu zagrożeń, z którymi żaden kraj nie jest w stanie poradzić sobie w pojedynkę, takich jak terroryzm, działania hybrydowe, cyberataki i brak bezpieczeństwa energetycznego. Dwie trzecie obywateli UE uważa, że UE powinna bardziej angażować się w politykę bezpieczeństwa i obrony.

Posłowie chcą, by państwa członkowskie przeznaczały 2% swojego PKB na obronę. Postulują także, by tworzenie sił międzynarodowych i unijnego sztabu, który koordynowałoby operacje wojskowe również wtedy, gdy „NATO nie wykazuje chęci do działania”.

Te inicjatywy nie mają na celu osłabienia NATO. „Nie zapominajmy, że NATO jest wspólnym sojuszem obronnym (...), który ma chronić i promować wartości, które jednoczą także UE” - mówił poseł **Ioan Mircea Pașcu**, którego sprawozdanie o poprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony zostało przyjęte na sesji plenarnej w dniu 23 listopada br.

[Szczyt UE, który planowany jest na 15-16 grudnia, będzie poświęcony m.in. wzmocnieniu polityki zewnętrznej i obronnej UE.](#)

5. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE -Turcja nie wykazuje politycznej woli współpracy uważają posłowie

24 listopada posłowie wezwali do tymczasowego zawieszenia negocjacji członkowskich z Turcją ze względu na jej „nieproporcjonalnie represyjne działania” wprowadzone podczas stanu wyjątkowego ogłoszonego po nieudanym puczu z lipca tego roku. Stwierdzili jednak, że Turcja powinna jednak pozostać „zakotwiczona” w Unii. Posłowie zobowiązują się zmienić swoją pozycję, kiedy „nieproporcjonalnie represyjne działania”, wprowadzone podczas stanu wyjątkowego w Turcji, zostaną zakończone. W odpowiedzi na rezolucję PE Ankara zagroziła otwarciem granic i zezwoleniem na przejazd migrantów do UE. „Wchodzimy w nową fazę stosunków UE-Turcja” - komentuje Manolis Kefalogiannis (EPP, Grecja), szef delegacji do wspólnej komisji parlamentarnej UE-Turcja.

• Sytuacja w Turcji

Po nieudanym puczu w lipcu 2016 roku tysiące osób, w tym wojskowi, urzędnicy, nauczyciele i wykładowcy akademicki, dziennikarze i politycy opozycji, zostali zwolnieni, zwieszani, zatrzymani lub aresztowani.

Zaniepokojenie posłów budzą nie tylko represje i ich skala, ale także zapowiedź prezydenta Erdogana, że Turcja wprowadzi ponownie karę śmierci.

„Turcja musi przerwać deficyt demokracji, zwłaszcza po puczu z 15 lipca 2016 roku, i powinna przestać rozważać wprowadzenie kary śmierci. Co więcej, Turcja powinna przyjąć unijne wartości i standardy, szanować unijny dorobek prawny oraz zaprzestać podważania międzynarodowych traktatów, w tym traktatu z Lozanny” - mówi **Manolis Kefalogiannis** (EPP, Grecja), szef delegacji do wspólnej komisji parlamentarnej UE-Turcja.

• Rezolucja PE

„Turcja jest dla UE ważnym partnerem”, uważają posłowie. „Jednak wola kooperacji pomiędzy partnerami powinna być obustronna (...) Turcja nie wykazuje woli politycznej ponieważ działania rządu odsuwają ten kraj z europejskiej ścieżki”.

W dokumencie podkreślono: „Choć Turcja jest ważnym partnerem, oczekuje się od niej, jako kraju kandydującego do Unii, zachowywania najwyższych standardów demokracji, w tym poszanowania praw człowieka, praworządności, podstawowych wolności oraz powszechnego prawa do sprawiedliwego procesu”.

Czasowe wstrzymanie negocjacji oznacza, że nie zostaną otwarte żadne nowe rozdziały negocjacji oraz żadne nowe inicjatywy nie będą podejmowane w związku z [Ramami negocjacyjnymi UE-Turcja](#).

Europosłowie odnieśli się także do publicznych wypowiedzi prezydenta Turcji Recepta Erdogana i członków rządu na temat możliwości przywrócenia kary śmierci. Jak podkreślają, przywrócenie kary śmierci „doprowadzi do formalnego zawieszenia procesu akcesyjnego”.

W trakcie debaty nad rezolucją sceptycznie na temat żądań PE wypowiedziała się szefowa unijnej dyplomacji **Federica Mogherini**. „Jeśli proces negocjacji akcesyjnych (z Turcją) zostanie zakończony, będzie to scenariusz, w którym wszyscy stracą” - oceniła. Dodała, że UE straciłaby w ten sposób kanał dialogu i możliwość wpływania na Turcję. Przyznała jednak, że przywrócenie przez Turcję kary śmierci byłoby sygnałem, że kraj ten nie chce być członkiem ani UE, ani Rady Europy.

Eurodeputowana **Kati Piri** (S&D, Holandia), sprawozdawczyni ds. Turcji, „ma nadzieję, że to sprawa tymczasowa”, ale „ostrzega, że klucz do rozwiązania impasu leży w rękach tureckiego rządu”.

Już wcześniej posłowie podkreślali, że sposób, w jaki rządzony jest kraj po nieudanym zamachu jest kluczowym testem dla demokracji, zwłaszcza pod względem poszanowania praw człowieka i rządów prawa.

„Musimy rozmawiać ze sobą, a nie tylko mówić do siebie” - mówił Martin Schulz po oficjalnej wizycie w Turcji we wrześniu br. Planowana na listopad wizyta posłów w Turcji została przełożona ze względu „nieporozumienia z władzami tureckimi w sprawie formatu spotkań”. Doszło do tego dzień po tym, jak Ömer Çelik, turecki minister ds. europejskich, złożył wizytę w PE. Na spotkaniu przewodniczący Schulz wyraził „sprzeciw UE wobec nieproporcjonalności odpowiedzi tureckiego rządu na pucz”.

- **Odrzucenie kary śmierci, warunek nie do zmiany**

Ponowne wprowadzenie kary śmierci przez rząd turecki doprowadziłoby do formalnego zawieszenia rozmów akcesyjnych, przypominają posłowie, wskazując, że „jednoznaczne odrzucenie kary śmierci jest podstawowym elementem unijnego prawa”.

Posłowie zdecydowanie potępiają „nieproporcjonalnie represyjne działania” prowadzone przez rząd turecki, od czasu nieudanego zamachu stanu, w lipcu 2016 roku. „Łamią one podstawowe prawa i wolności chronione przez turecką konstytucję”, powiedzieli posłowie.

- **Tło**

Procedura zawieszenia negocjacji akcesyjnych do UE, znajduje się w artykule 5 [Ram negocjacyjnych UE-Turcja](#). Przewiduje ona, że „w przypadku poważnego i trwałego łamania przez Turcję podstaw wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i wolności podstawowych oraz rządów prawa, na których zbudowana została Unia Europejska, Komisja Europejska, z własnej inicjatywy, lub na wniosek jednej trzeciej państw członkowskich, zaleci zawieszenie negocjacji i zaproponuje warunki ich ewentualnego wznowienia.

Rezolucja przyjęta przez Parlament Europejski nie jest prawnie wiążąca, ponieważ Parlament nie posiada formalnej roli podczas wprowadzania powyższych procedur, musi on jednak zostać poinformowany, gdy się to wydarzy. PE zobowiązał się zmienić swoje stanowisko, kiedy „nieproporcjonalnie represyjne działania”, wprowadzone podczas stanu wyjątkowego w Turcji, zostaną zakończone.

- **Umowa UE-Turcja ws. migracji**

W Turcji znajduje się obecnie największa na świecie populacja uchodźców - ich liczba sięga 3 milionów. 18 marca br. państwa członkowskie UE i Turcja uzgodniły plan mający na celu zatrzymanie nielegalnej migracji z Turcji do UE.

Porozumienie doprowadziło do ograniczenia liczby uchodźców przybywających z Turcji do Grecji. W 2015 roku tą drogą przybyło do UE 885 tysięcy osób. Od stycznia do września 2016 roku liczba ta sięgnęła 173 tys. osób.

„Dla UE wdrożenie porozumienia z Turcją ws. migracji i kryzysu uchodźczego z marca 2016 roku jest kluczowe” - mówi poseł Manolis Kefalogiannis.

Po przyjęciu krytycznej rezolucji przez PE prezydent Erdogan grozi ponownym otwarciem granic, co spowodowałoby nową falę uchodźców. Wcześniej w tym roku Ankara wysunęła podobne groźby, naciskając na UE, by ta zniosła ograniczenia wizowe dla obywateli Turcji. UE odmawia liberalizacji dopóki nie zostaną spełnione wszystkie warunki ruchu bezwizowego.

W dniu 30 listopada br. turecki minister ds. europejskich Ömer Çelik spotka się w Brukseli z Dimitrisem Avramopoulosem, komisarzem odpowiedzialnym za migrację.

6. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE – Postępy na Białorusi na rzecz wartości demokratycznych są niewystarczające

Posłowie uznali, że postępy na Białorusi na rzecz wartości demokratycznych są „niewystarczające”, w rezolucji przyjętej w dniu 24 listopada br. Podkreślają oni, że Białoruś ma nowych więźniów politycznych, opozycja jest prześladowana i stosowana jest kara śmierci. Ponadto Białoruś nie zajmuje się problemami bezpieczeństwa w elektrowni atomowej w Ostrowcu.

Posłowie podkreślają, że „od 1994 roku nie odbyły się na Białorusi żadne wolne i uczciwe wybory” oraz, że próby zmian podczas wyborów prezydenckich w 2015 roku i parlamentarnych w 2016 roku były niewystarczające. Główne sektory gospodarki białoruskiej wciąż są kontrolowane przez państwo, od 2000 roku nie zarejestrowano żadnej nowej partii politycznej, przeciwne stosowane są nowe sposoby prześladowania oraz aresztowania członków opozycji.

Posłowie potępiają politykę białoruskiego rządu, używania sił specjalnych do ingerowania w sprawy społeczeństwa obywatelskiego oraz działania organizacji reprezentujących mniejszości, takich jak „Związek Polaków na Białorusi”.

W rezolucji wezwano Białoruś do zaprzestania tego typu praktyk oraz podkreślono wsparcie Parlamentu dla prodemokratycznych aspiracji obywateli Białorusi. Posłowie wezwali też Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do „kontynuowania i zwiększania wsparcia dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego działających na Białorusi i poza jej granicami”.

- **Nie dla kary śmierci**

Posłowie wzywają także Białoruś, jedyne państwo w Europie, które wciąż wykonuje karę śmierci, do „przyłączenia się do światowego moratorium na wykonywanie kary śmierci, co byłoby pierwszym krokiem do trwałego zniesienia tej kary”. Białoruski Sąd Najwyższy potwierdził wykonanie 4 wyroków śmierci w 2016 roku, podkreślają posłowie.

- **Problemy z bezpieczeństwem nuklearnym**

Posłowie zaniepokojeni są problemami bezpieczeństwa, jakie niesie ze sobą budowa pierwszej białoruskiej elektrowni atomowej w Ostrowcu, niespełna 50 kilometrów od stolicy Litwy, Wilna i w pobliżu granicy polskiej. Posłowie wzywają do kontroli międzynarodowej nad tym projektem, w celu zapewnienia, że spełnia on wymogi ochrony środowiska i bezpieczeństwa. Nalegają oni także, aby Komisja Europejska użyła swoich wpływów w celu wywarcia na Białoruś presji, aby ta przeprowadziła w elektrowni atomowej testy w warunkach skrajnych.

Posłowie podkreślili także, że Białoruś bierze udział w operacji militarnej „Zapad”, wspólnie z Rosją. Operacja ta zawiera scenariusze ataku na zachodnich sąsiadów, włącznie z użyciem broni atomowej przeciwko Polsce.

Rezolucja została przyjęta 468 głosami za, przy 21 głosach przeciw i 93 wstrzymujących się od głosu.

7. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Parlament przestrzega przed antyeuropejską propagandą uprawianą przez Rosję i islamistyczne grupy terrorystyczne

UE jest pod rosnącą presją propagandy uprawianej przez rosyjski rząd i przez islamistyczne grupy terrorystyczne. Ich celem jest dezinformacja, wzbudzanie poczucia zagrożenia i niepewności oraz wywoływanie podziałów w Unii. Posłowie zawarli te ostrzeżenia w rezolucji przyjętej w środę. Zalecają w niej wzmocnienie grupy zadaniowej UE ds. komunikacji strategicznej oraz zwiększenie środków służących upowszechnianiu wiedzy oraz kształtowaniu umiejętności korzystania z internetowych środków przekazu.

„Dostałam zadanie opisanie propagandy uprawianej zarówno przez czynniki państwowe jak i niepaństwowe. Widzieliśmy wiele jej objawów. W odniesieniu do Federacji Rosyjskiej, sytuacja jest obecnie jasna. Po aneksji Krymu i agresji we wschodniej części Ukrainy, wiele krajów jest w pełni świadomych rosyjskiej dezinformacji i manipulacji” - powiedziała posłanka sprawozdawczyni **Anna Fotyga** (ECR, Polska). „Również to sprawozdanie, gdy było opracowywane, było celem wrogiej propagandy” - dodała.

Rezolucja Parlamentu kładzie nacisk na konieczność aktywnego przeciwdziałania kampaniom dezinformacji i propagandzie niektórych państw, takich jak Rosja, i podmiotów niepaństwowych, takich jak ISIS/Daisz, Al-Kaida lub inne dżihadystyczne organizacje terrorystyczne i transnarodowe grupy przestępcze.

Wroga propaganda przeciwko UE ma na celu wypaczenie prawdy, poróżnienie państw członkowskich, spowodowanie strategicznego rozłamu między Unią Europejską a jej partnerami w Ameryce Północnej. Zmierza do sparaliżowania procesu decyzyjnego, zdyskredytowanie unijnych instytucji, wzbudzania strachu i niepewności wśród obywateli UE - czytamy w rezolucji.

- **Rosja chce doprowadzić do rozłamu w Europie**

Europosłowie zwracają uwagę, że wraz z aneksją Krymu i rozpoczęciem wojny hybrydowej w Donbasie Kreml nasilił propagandę skierowaną przeciwko Unii Europejskiej. Przytaczają przykłady narzędzi i metod dezinformacji szeroko wykorzystywanych przez rosyjski rząd: think tanki i specjalnie powołane fundacje (np. Russkij Mir), organy państwowe (Rossotrudnichestwo), wielojęzyczne stacje telewizyjne (np. Russia Today), pseudoagencje informacyjne (np. Sputnik) i trolling w Internecie i mediach społecznościowych w celu „zakwestionowania wartości demokratycznych, wprowadzenia rozłamu w Europie, uzyskania krajowego poparcia i stworzenia wizerunku niewydolnych państw we wschodnim sąsiedztwie UE”.

Parlament Europejski zauważa, że „Kreml finansuje partie polityczne i inne organizacje w UE” i nie szczędzi słów krytyki wobec wsparcia, jakiego Rosja udziela siłom antyeuropejskim w UE, w szczególności partiom skrajnie prawicowym i ruchom populistycznym „negującym podstawowe wartości liberalnych demokracji”.

- **Daisz mierzy w Unię**

Działania propagandowe Daisz są głównie wymierzone w Unię Europejską i jej obywateli. Dlatego Parlament wzywa państwa członkowskie UE do ściślejszej współpracy w celu ochrony społeczeństwa, w szczególności młodzieży, przed rekrutacją do organizacji terrorystycznych, i uleganiem radykalizacji postaw i poglądów. Posłowie uważają też za niezbędne sformułowanie w UE przekazu zadającego kłam propagandzie ISIL/Daisz, ale również „wzmocnienie pozycji i większą widoczność głównych muzułmańskich uczonych wiarygodnych w obalaniu propagandy ISIL/Daisz”.

- **Umiejętność korzystania z informacji**

Aby przeciwdziałać antyeuropejskim kampaniom dezinformacyjnym, posłowie wskazują na konieczność inwestycji w podnoszenie świadomości odbiorców i edukacji w celu umożliwienia obywatelom dokonywania krytycznej analizy treści medialnych i identyfikacji

propagandy, z uwzględnieniem rozwijania umiejętności korzystania z internetowych środków przekazu przez „konsumentów mediów”. Konieczne jest zapewnienie wystarczających środków na rzecz wsparcia pluralizmu mediów, mediów lokalnych, dziennikarstwa śledczego, mediów obcojęzycznych, zwłaszcza w językach, którymi posługują się społeczności narażone na propagandę i zapewnienia komunikacji dostosowanej do poszczególnych regionów.

Rezolucja sugeruje także pogłębienie współpracy UE i NATO w zakresie strategii komunikacyjnej, wzmocnienie dziewięciosobowej grupy zadaniowej ds. komunikacji strategicznej UE i zapewnienie większego wsparcia mediom w krajach sąsiadujących z UE, aby zwiększyć ich odporność na propagandę.

Rezolucja została przyjęta 304 głosami przy 179 głosach przeciw i 208 wstrzymujących się.

8. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE – Posłowie wzywają do umożliwienia dotarcia pomocy humanitarnej do potrzebujących Syryjczyków

W przyjętej rezolucji (506 głosów za, przy 77 głosach przeciw i 42 wstrzymujących się) eurodeputowani stwierdzają, że wszystkie strony konfliktu w Syrii powinny zapewnić dostęp do pomocy humanitarnej w całym kraju i zaprzestać bombardowania ludności cywilnej. Osoby odpowiedzialne za łamanie międzynarodowych praw człowieka i prawa humanitarne powinny prędzej czy później stanąć przed obliczem wymiaru sprawiedliwości, dodają eurodeputowani.

Posłowie stwierdzają, że należy zaprzestać bombardowań i masowych ataków na cywilów i cywilne obiekty. Dodają, że celowe głodzenie populacji stanowi naruszenie międzynarodowego prawa humanitarne. Posłowie wzywają wszystkie strony konfliktu w Syrii do zapewnienia dostępu pomocy humanitarnej na terenie całego kraju i od razu pozwolić ewakuacji medycznej ze wschodu Aleppo i wszystkie inne obszary oblężonych. „Reżim syryjski ponosi główną odpowiedzialność za ochronę ludności syryjskiej”, dodają.

Eurodeputowani zdecydowanie potępiają zbrodnie popełnione przez reżim Assada, Daesh, JabhatFateh al-Sham / Al-Nusra i inne organizacje terrorystyczne, które mogą zostać uznane za poważne zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości. Ci, którzy je popełniają, powinni zostać postawieni przed sądem, jako że „bez poniesienia odpowiedzialności za popełnione zbrodnie nie może nastąpić ani skuteczne rozwiązanie konfliktu, ani osiągnięcie trwałego pokoju w Syrii”, dodają.

Rosja i Chiny blokują jakikolwiek postęp w sprawie odpowiedzialności Syrii przez

wetowanie każdej rezolucji Rady Bezpieczeństwa, która dawałaby Trybunałowi mandat do zbadania przerażających zbrodni popełnionych podczas konfliktu w Syrii, mówią posłowie.

- **Przyspieszenie negocjacji w sprawie politycznego rozwiązania**

Aby osiągnąć stabilny rozejm i trwałe rozwiązanie polityczne w Syrii, wszystkie strony konfliktu, jak również Międzynarodowa Grupa Wsparcia Syrii (ISSG) powinny wznowić i zintensyfikować negocjacje polityczne jak najszybciej, zachęcają posłowie.

Rezolucja wzywa także instytucje UE i państwa członkowskie, aby zapewnić pełne poparcie dla ONZ i Organizacji do spraw Zakazu Broni Chemicznej (OPCW) w celu dalszego zbadania wykorzystania i niszczenia broni chemicznej przez wszystkie strony konfliktu w Syrii.

9. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE – Pracownicze programy emerytalne: Posłowie poparli jaśniejsze zasady dotyczące transgranicznego przenoszenia programów emerytalnych

Na rynku wewnętrznym instytucje pracowniczych programów emerytalnych (zwane dalej „IORP”) powinny mieć możliwość działania w innych państwach członkowskich, zapewniając przy tym wysoki poziom ochrony i bezpieczeństwa uczestnikom i beneficjentom pracowniczych programów emerytalnych.

IORP powinny mieć możliwość przenoszenia programów emerytalnych do innych IORP w innych państwach Unii, aby ułatwić organizację pracowniczych programów emerytalnych w skali Unii. Przeniesienie powinno odbywać się pod warunkiem otrzymania zezwolenia od właściwego organu w rodzimym państwie członkowskim IORP przyjmującej po uzyskaniu przez ten właściwy organ zgody właściwego organu rodzimego państwa członkowskiego IORP przenoszącej program emerytalny. Przeniesienie i jego warunki powinny podlegać uprzedniemu zatwierdzeniu przez większość uczestników i większość beneficjentów, których ono dotyczy, lub, w stosownych przypadkach, przez większość ich przedstawicieli, takich jak powiernicy w przypadku programu opartego na funduszu powierniczym.

Posłowie zatwierdzili w dniu 24 listopada br. nieformalne porozumienia z Radą UE, Komisją i Radą w sprawie zmian w dyrektywie nt. instytucji pracowniczych programów emerytalnych stosunkiem głosów: 512 za, 70 przeciw, przy 40 wstrzymujących się. Jednym z warunków transgranicznego przenoszenia programów będzie wcześniejsze uzyskanie aprobaty

większości uczestników i beneficjentów. Tylko wówczas będą mogły ubiegać się o pozwolenie od organów regulacyjnych.

Przeniesienie całości lub części zobowiązań programu emerytalnego, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych zobowiązań i praw, jak również związanych z nimi aktywów lub ich ekwiwalentów pieniężnych między IORP przenoszącą i przyjmującą, podlega zezwoleniu właściwego organu rodzimego państwa członkowskiego IORP przyjmującej po uprzednio wydanej zgodzie właściwego organu rodzimego państwa członkowskiego IORP przenoszącej.

- **Większa ochrona, większa przejrzystość i większe bezpieczeństwo**

Brian Hayes (EPP, Irlandia), główny sprawozdawca nt. tych przepisów w Parlamencie Europejskim, z zadowoleniem przyjął porozumienie. „Udało nam się osiągnąć właściwą równowagę między poszanowaniem różnic między systemami emerytalnymi państw członkowskich, a jednocześnie sprzyjać mobilności emerytur. To dobry dzień dla emerytów europejskich, ponieważ zapewniliśmy większą ochronę, większą przejrzystość i większe bezpieczeństwo metod przenoszenia i zarządzania instytucjami pracowniczych programów emerytalnych”, powiedział.

Nowe przepisy dają także dodatkową ochronę dla członków funduszu emerytalnego i beneficjentów poprzez poprawę ich dostępu do informacji, w tym informacji o świadczeniu emerytalnym, zawierającej najważniejsze informacje dotyczące danej osoby, a także ogólne informacje o programie emerytalnym. Informacja o świadczeniu emerytalnym powinna być jasna i wyczerpująca oraz powinna zawierać istotne i odpowiednie informacje, aby ułatwić zrozumienie, jak uprawnienia emerytalne kształtują się w czasie w różnych programach emerytalnych i sprzyjać mobilności pracowników.

Podczas światowego kryzysu finansowego, upadek niektórych funduszy doprowadził do cięcia świadczeń niektórych członków. Zgodnie z nowymi propozycjami, instytucje pracowniczych programów emerytalnych muszą informować swoich beneficjentów przed podjęciem takiego kroku.

W całej Unii Europejskiej istnieje około 125.000 pracowniczych programów emerytalnych, które są w posiadaniu aktywów o wartości € 2,5 bln w imieniu około 75 milionów Europejczyków (około 20% siły roboczej). Wśród tych funduszy, istnieje znaczne zróżnicowanie warunków finansowania. Negocjatorzy nie umieścili w dyrektywie ogólnounijnych wymogów wypłacalności, twierdząc, że byłoby to nierealne „biorąc pod

uwagę różnorodność instytucji pracowniczych programów emerytalnych w obrębie poszczególnych państw członkowskich”.

10. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE - Unikanie polityki oszczędnościowej: debata nt. priorytetów gospodarczych UE

Różne sposoby, mające na celu uniknięcie lub złagodzenie negatywnego wpływu polityki oszczędnościowej zostały omówione podczas debaty w PE w dniu 22 listopada br. z wiceprzewodniczącym Komisji **Valdisem Dombrovskisem** na temat priorytetów gospodarczych UE w 2017 r. i semestru europejskiego koordynacji polityki gospodarczej. Podczas gdy niektórzy posłowie argumentowali, że oszczędności nie można uniknąć poprzez nadmierne wydatki lub zaciąganie długu, inni domagali się bardziej socjalnej Europy i ekspansjonistycznych inwestycji.

Zwiększenie produktywności i wzrostu gospodarczego, tworzenie nowych miejsc pracy, inwestycje i reformy strukturalne wraz z odpowiedzialnymi finansami, silnymi bankami oraz ukończenie unii bankowej będą kluczowymi obszarami działań Komisji w przyszłym roku, powiedział komisarz Dombrovskis. Podkreślił też potrzebę podjęcia wyzwań, takich jak wysoki poziom nierówności, długotrwałe bezrobocie i bezrobocie wśród młodzieży oraz napływ migrantów i osób ubiegających się o azyl.

Posłowie zgodzili się, że wysiłki powinny koncentrować się na wzroście gospodarczym i unikaniu lub łagodzeniu środków oszczędnościowych, ale zaproponowali różne sposoby, aby to osiągnąć. Niektórzy podkreślali znaczenie odpowiedzialnych finansów publicznych, stabilnego budżetu i pilnowania, by nie generować deficytu, ukończenia jednolitego rynku i podejmowania działań w ramach budżetowych uzgodnionych w traktatach UE. Inni domagali się bardziej ekspansjonistycznych polityk budżetowych, większych inwestycji, większej ochrony socjalnej oraz zwrócenia większej uwagi na różnice pomiędzy krajami UE przy planowaniu koordynacji polityki gospodarczej.

11. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE - Oszustwa podatkowe: Posłowie poparli automatyczną wymianę danych bankowych w celu identyfikacji rzeczywistych właścicieli kont

W konsekwencji kilku skandali związanych z oszustwami podatkowymi, w tym rewelacji wynikających z „dokumentów panamskich”, Parlament przedstawił swoją opinię i poparł propozycję automatycznego udostępniania informacji o posiadaczach rachunków bankowych

władzom podatkowym. Rezolucja została przyjęta stosunkiem głosów 590 za, przy 32 głosach przeciw i 64 wstrzymujących się.

Posłowie są zdania, że organy podatkowe w każdym państwie członkowskim UE powinni mieć możliwość i obowiązek, aby uzyskać dostęp i udostępniać informacje na temat rzeczywistych właścicieli sald rachunków bankowych, ich dochodów z odsetek i dywidend. Ponadto chcą iść dalej niż w pierwotnym wniosku Komisji i domagają się dzielenia się tymi informacjami z odpowiednikami w innych państwach członkowskich.

Obowiązkowa automatyczna wymiana informacji podatkowej została uznana na szczepku międzynarodowym przez G20, OECD i Unię za najskuteczniejszy instrument służący osiągnięciu międzynarodowej przejrzystości podatkowej. W komunikacie z dnia 5 lipca 2016 r. w sprawie dalszych środków na rzecz zwiększenia przejrzystości oraz przeciwdziałania uchylaniu się od opodatkowania i unikaniu opodatkowania 1a Komisja stwierdziła, że „istnieją silne argumenty za dalszym rozszerzeniem współpracy administracyjnej między organami podatkowymi, tak by objąć nią informacje o beneficjentach rzeczywistych” oraz że „automatyczna wymiana informacji o beneficjentach rzeczywistych mogłaby zostać włączona do obowiązujących już ram przejrzystości podatkowej w UE”. Ponadto wszystkie państwa członkowskie uczestniczą już w pilotażowym projekcie służącym wymianie informacji o ostatecznych beneficjentach rzeczywistych przedsiębiorstw i instytucji powierniczych.

Emmanuel Maurel (S & D, Francja), sprawozdawca w sprawie stanowiska Parlamentu Europejskiego, powiedział: „ogromne wysiłki w zakresie przejrzystości są jedynym sposobem do walki przeciwko pładze oszustw podatkowych, która negatywnie wpływa na finanse publiczne”. Afery Swissleaks, Luxleaks, dokumenty panamskie i Bahama Leaks, będące indywidualnymi przejawami globalnego zjawiska, potwierdziły absolutną konieczność zwiększenia przejrzystości podatkowej i o wiele ściślejszej koordynacji i współpracy między jurysdykcjami.

W przepisach unijnych w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania praniu pieniędzy uwzględniono zmiany, jakie z upływem czasu dokonały się w zasadach międzynarodowych, w celu wzmocnienia koordynacji między państwami członkowskimi i podjęcia – w szczególności ze względu na powiązania między praniem pieniędzy, finansowaniem terroryzmu, przestępczością zorganizowaną, uchylaniem się od opodatkowania i unikaniem opodatkowania – wyzwań, pojawiających się w skali światowej. W opinii PE niezbędne jest zatem zapewnienie organom podatkowym bezpośredniego i łatwiejszego dostępu do informacji, procedur, dokumentów i mechanizmów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy do celów wykonywania ich obowiązków w zakresie monitorowania właściwego stosowania dyrektywy 2011/16/UE oraz na potrzeby funkcjonowania wszystkich form

współpracy administracyjnej, o których mowa w tej dyrektywie i uwzględnienie tych informacji, jeśli są one istotne, w automatycznej wymianie pomiędzy państwami członkowskimi i zapewnienie Komisji dostępu do nich na zasadzie poufności .

W swojej rezolucji Parlament twierdzi, że powiązania między praniem brudnych pieniędzy, finansowaniem terroryzmu, przestępczością zorganizowaną i uchylaniem się od opodatkowania, wskazują na potrzebę ścisłej współpracy i koordynacji między państwami UE.

- **Tło**

Aktualizacja dyrektywy 2011/16 / UE została zgłoszona przez Komisję w lipcu 2016 i została zatwierdzona przez państwa członkowskie w listopadzie. Głosowanie Parlamentu pozwala na wejście dyrektywy w życie niezwłocznie i państwa członkowskie muszą wdrożyć ją przed końcem 2017 roku.

Rezolucja: Dostęp organów podatkowych do informacji dotyczących przeciwdziałaniu praniu pieniędzy:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0432+0+DOC+XML+V0//PL>

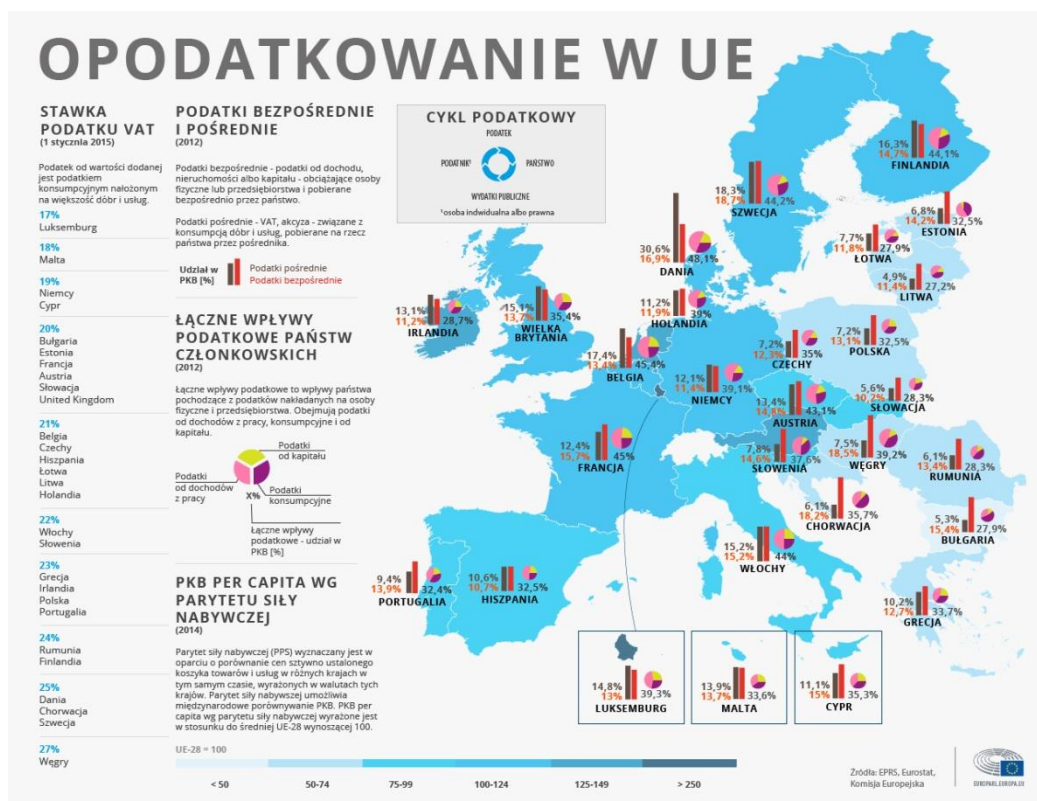
12. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE – Podatki: Posłowie debatowali o reformie systemu VAT i przyjęli rezolucję w tej sprawie

W dniu 23 listopada posłowie debatowali będą rozmawiać o proponowanym przez Komisję Europejską planie działania ws. VAT. Głosowanie nad sprawozdaniem posła Wenera Langena (EPP, Niemcy) w tej sprawie miało miejsce w dniu 24 listopada br. Obecnie obowiązujące w UE zasady rozliczania tego podatku w obrocie ponadgranicznym pochodzą z 1993 i wymagają reformy. Wyzwaniem pozostaje także walka z unikaniem płacenia VAT.

„Mamy dwa główne cele. Pierwszym jest znalezienie ostatecznego systemu VAT, ponieważ system obowiązujący w ostatnich 23 latach był tylko tymczasowy. Drugim i ważniejszym celem jest walka z oszustwami VAT, które mają miejsce na dużą skalę” - wyjaśniał poseł **Werner Langen** (EPP, Niemcy).

- **"Znikający podatek"**

Zasadniczo w przypadku ponadgranicznej sprzedaży towarów lub usług w UE przedsiębiorcy są zwolnieni z płacenia podatku VAT. Podatek ten jest odprowadzany przez nabywców wg stawki obowiązującej w ich kraju.

Opodatkowanie w UE

Do oszustwa dochodzi, gdy nabywca zakupuje takie "wolne od VAT" dobra i usługi w innym państwie członkowskim, sprzedaje w swoim państwie członkowskim (z już doliczonym VAT-em) i znika zanim rozliczy należny VAT. Przystępstwo to może przyjmować formę "oszustwa karuzelowego", w ramach którego te same towary krążą wielokrotnie pomiędzy różnymi państwami członkowskimi.

- **Stanowisko Parlamentu Europejskiego**

W sprawozdaniu „W kierunku ostatecznego systemu VAT i zwalczania oszustw związanych z VAT” przygotowanym przez posła Langena:

- wzywa się, by uzgodniony system VAT opierał się na zasadzie opodatkowania w kraju przeznaczenia towarów i usług;
- zauważa, że w zwalczaniu oszustw związanych z VAT ważne jest zmniejszenie liczby zwolnień, a najlepszą i najskuteczniejszą metodą eliminacji oszustw jest prosty system VAT z możliwie najniższą stawką;
- wzywa się Komisję, aby starannie przeanalizowała konsekwencje mechanizmu odwrotnego obciążenia (mechanizm, w którym to klient jest zobowiązany do

zapłacenia VAT, a nie dostawca towarów czy usług(i zbadala, czy ta procedura uprości sytuację MŚP i zmniejszy liczbę oszustw związanych z VAT.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 listopada 2016 r.: W kierunku ostatecznego systemu VAT i zwalczania oszustw związanych z VAT

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fTEXT%2bTA%2bP8-TA-2016-0453%2b0%2bDOC%2bXML%2bV0%2f%2fPL&language=PL>

13. ZDROWIE PUBLICZNE – Jakość powietrza: Parlament za nowymi krajowymi pułapami zanieczyszczeń

Plany dotyczące ambitniejszych pułapów dla krajowych emisji głównych zanieczyszczeń do 2030 roku, włączając w to tlenki azotu oraz dwutlenek siarki, zostały poddane pod głosowanie plenarne w dniu 23 listopada br. Ograniczenia zostały wcześniej nieformalnie uzgodnione z Holenderską Prezydencją w Radzie. Zanieczyszczenia powietrza powodują około 400 000 przedwczesnych zgonów rocznie, w UE.

„Zanieczyszczenia powietrza są główną środowiskową przyczyną przedwczesnych zgonów w UE”, powiedziała **Julie Girling** (ECR, Wielka Brytania), odpowiedzialna za sprawozdanie.

„Tło polityczne znacząco zmieniło się przez ostatnie trzy lata, powodując umiejscowienie jakości powietrza w centrum publicznej debaty, w połączeniu ze skandalem dotyczącym emisji spalin. Wydaje się, że zrozumieliśmy, że koncentrując się przez lata na CO2, zapomnieliśmy o jakości powietrza”, dodała.

Nowe przepisy zawierają zobowiązania krajów do ograniczenia emisji dwutlenku siarki (SO2) tlenków azotu (NOx), nie metanowych lotnych związków organicznych (NMVOC), amoniaku i drobnych cząstek stałych (o średnicy mniejszej niż 2,5 mikrometra).

Proponowane ograniczenia emisji zanieczyszczeń zredukowałyby ich negatywny wpływ na zdrowie o około 50% do 2030 roku. Zgodnie z danymi Europejskiej Agencji Środowiska, zanieczyszczenia pochodzą z różnych źródeł:

- Cząstki stałe emitowane są głównie przez systemy grzewcze, przemysł i transport
- Tlenki azotu (NOx) emitowane są głównie przez transport
- Dwutlenek siarki (SO2) emitowany jest głównie w związku z produkcją energii i transportem (z wyłączeniem transportu drogowego)

- Prawie wszystkie emisje amoniaku (NH₃) pochodzą z rolnictwa
- Emisje tlenku węgla pochodzą z ogrzewania i transportu
- Większość emisji metanu (CH₄) pochodzi z rolnictwa, sektora energetyki oraz odpadów

- **Emisje spalin samochodowych**

W tekście potwierdzono, zgodnie z sugestiami posłów, zobowiązanie UE do zidentyfikowania oraz zmiany źle działających przepisów dotyczących emisji spalin samochodowych, które doprowadziły do rozbieżności pomiędzy danymi o emisjach w rzeczywistych warunkach drogowych, a danymi o emisjach tlenków azotu (Nox) z samochodów, zgodnymi z normami zawartymi w przepisach EURO 6 dla silników diesla.

- **Metan**

Państwa członkowskie naciskały na wyłączenie metanu z zakresu stosowania przepisów. Komisja Europejska zapowiedziała możliwość rewizji związanej z tym punktem.

- **Więcej informacji**

W roku 2010 zanieczyszczenie powietrza spowodowało ponad 400 tysięcy przedwczesnych zgonów w UE i naraziło ponad 62% terytorium UE na eutrofizację, w tym 71% ekosystemów objętych programem Natura 2000. Zanieczyszczenie powietrza jest odpowiedzialne za dodatkowe koszty dla gospodarki w wysokości 330-940bn € rocznie, w tym w dziedzinie ochrony zdrowia 15 mld € z tytułu absencji chorobowej i 4 mld euro na opiekę zdrowotną, w rolnictwie straty upraw o wartości 3 mld euro, a w dziedzinie infrastruktury - uszkodzenia budynków kosztujące 1 mld € (dane Komisji Europejskiej).

Nieprzestrzeganie istniejących norm jakości powietrza i nowych międzynarodowych zobowiązań UE wynikających z Protokołu z Göteborga stanowi barierę w zapewnieniu lepszej ochrony obywateli UE i ich środowiska. Obszary, na których nieprzestrzegane są normami zanieczyszczeń NO₂ i pyłami PM₁₀ wynoszą odpowiednio 32% i 24% terytorium UE. Czterdzieści milionów obywateli UE oddycha powietrzem o stężeniu pyłów PM₁₀ powyżej dopuszczalnych wartości granicznych UE.

- **Najważniejsze zanieczyszczenia emitowane w UE (2014)**

Nowa dyrektywa, która została już formalnie uzgodniona z rządami państw członkowskich, ustanawia zobowiązania krajów do ograniczenia emisji kluczowych zanieczyszczeń do 2030 (w porównaniu do 2005 roku).

<i>Główne zanieczyszczenia, których dotyczy dyrektywa</i>	<i>Główne źródła zanieczyszczeń</i>	<i>Skutki</i>	<i>Cele redukcyjne do 2030 roku (w porównaniu do roku 2005)</i>
Tlenki azotu (NOx)	auta, ciężarówki, elektrownie	choroby układu oddechowego, tworzenie cząstek stałych, kwaśne deszcze, eutrofizacja	-63%
Niemietanowe lotne związki organiczne (NMVOC)	produkcja powłok ochronnych, farb, przemysł chemiczny i spożywczy, produkcja rozpuszczalników, drukarnictwo	kluczowe dla tworzenia się tzw. złego ozonu, który uszkadza płuca	-40%
Amoniak (NH3)	rolnictwo: stosowanie nawozów, hodowla zwierząt	tworzenie cząstek stałych, kwaśne deszcze, eutrofizacja	-19%
Dwutlenek siarki (SO2)	produkcja prądu i ciepła, gospodarstwa domowe	tworzenie cząstek stałych, kwaśne deszcze	-79%
Drobne cząstki stałe o średnicy mniejszej niż 2,5 mikrometra (PM2.5)	spalanie węgla, drewna, transport, fabryki i produkcja energii	choroby układu oddechowego i krwionośnego, rak płuc	-49%

Zanieczyszczenia powietrza zostały znacząco ograniczone w ostatnich latach, ale i tak nadal przyczyniają się do ok. 400 000 przedwczesnych zgonów rocznie w UE.

14. HANDEL MIĘDZYNARODOWY – Eurodeputowani umożliwiają głosowanie nad umową CETA z Kanadą

Parlament Europejski odrzucił wniosek 89 posłów ws. zbadania przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości zgodności CETA z traktatami UE.

Wnioskujący argumentowali, że przewidziane w umowie UE-Kanada zapisy dotyczące ochrony inwestycji stoją w sprzeczności z prawem rządów krajowych do regulacji w obszarach zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska. Przeciwno wnioskowi głosowało 419 europarlamentarzystów, za – 258 a 22 wstrzymało się od głosu. Jego odrzucenie oznacza możliwość powrotu do głosowania nad samą umową.

„Nasi eksperci prawni uznali, że CETA nie ma wpływu na nasze ramy prawne, dotyczące kompetencji UE lub na nasze prawa konstytucyjne. Umowa ta stanowi odpowiedź na nasze obawy związane z globalizacją, nie sprawiając problemów dla demokracji”, powiedział sprawozdawca **Daniel Caspary** (EPP, Niemcy).

Służby Prawne Parlamentu Europejskiego nie znalazły żadnej sprzeczności między rozdziałem inwestycyjnym CETA i traktatami UE, gdy oceniały ten problem w czerwcu tego roku.

Głosowanie w komisji ds. handlu międzynarodowego zostało wyznaczone na 5 grudnia.

15. EUROPEJSKI RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH – Eurodeputowani chwala dochodzenia ws. przypadków „drzwi obrotowych” w Komisji Europejskiej

Zwalczanie wszystkich źródeł konfliktu interesów ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia wiarygodności podejmowaniu decyzji politycznych, stwierdzili posłowie w rezolucji w sprawie pracy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich **Emily O'Reilly** w 2015 roku, która została przegłosowana w dniu 24 listopada br. Parlament potwierdził również swoje obawy dotyczące powołania byłego przewodniczącego Komisji Europejskiej José Manuela Barroso na stanowisko doradcy i prezesa niewykonawczego Goldman Sachs International oraz wezwał rzecznika do wszczęcia dochodzenia w tej sprawie.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego została przyjęta 557 głosami za, przy 24 głosach przeciw i 44 wstrzymujących się.

Parlament Europejski z zadowoleniem przyjął dalsze dochodzenia Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie przypadków „drzwi obrotowych” w Komisji. PE przyjął do wiadomości, że w wyniku tych dochodzeń Komisja zwiększyła zakres udostępnianych informacji na temat nazwisk urzędników wyższego szczebla, którzy odeszli z Komisji, aby podjąć pracę w sektorze prywatnym, co prowadzi do konfliktu interesów. PE wyraził nadzieję, że inne europejskie instytucje i organy pójdą za tym przykładem i z zadowoleniem przyjął gotowość Komisji do upubliczniania informacji dotyczących zatrudnienia byłych komisarzy.

PE wyraził duże zaniepokojenie faktem, że były przewodniczący Komisji José Manuel Barroso został mianowany doradcą i prezesem niewykonawczym Goldman Sachs International. Dlatego wzywa Rzecznika Praw Obywatelskich, aby wszczął strategiczne dochodzenie dotyczące działania Komisji w związku ze sprawą przejścia J.M. Barroso z

sektora publicznego do prywatnego, w tym aby sformułował zalecenia co do tego, w jaki sposób należy zreformować kodeks postępowania zgodnie z zasadami dobrej administracji oraz wymogami określonymi w art. 245 TFUE.

Eurodeputowani zauważają jednak, że konflikt interesów ma szerszy zakres niż przypadki „drzwi obrotowych”. Przypominają, że skuteczne rozwiązanie konfliktu interesów u źródła jest kluczowe dla osiągnięcia dobrej administracji i zapewnienia wiarygodnego politycznego i technicznego procesu decyzyjnego. Uważają, że powołując kandydatów na stanowiska w instytucjach, agencjach i organach Unii, na szczelnie UE należy zwrócić szczególną uwagę na wysokie standardy i konkretne środki, które nie pozostawiają wątpliwości co do jakiegokolwiek konfliktu interesów.

„To sprawozdanie porusza kilka ważnych kwestii, którymi Rzecznik zajmował się w 2015 roku, a które wymagają dalszej uwagi. Z zadowoleniem przyjmujemy jej wysiłki na rzecz większej przejrzystości i nalegamy, by dążyła do większej otwartości w celu zapewnienia dobrego zarządzania i demokratycznej odpowiedzialności w ramach procesu podejmowania decyzji w UE”, powiedział sprawozdawca Parlamentu **Notis Marias** (ECR, Grecja).

- **Koncentracja na przejrzystości**

PE pogratulował Emily O'Reilly doskonałej pracy i niesłabnącego dążenia do zwiększenia jakości usług oferowanych obywatelom przez administrację europejską. PE uznał znaczenie przejrzystości jako podstawowego elementu zdobywania zaufania i dobrej administracji, na co wskazuje także wysoki odsetek skarg dotyczących przejrzystości (22,4 %) i nadaje tej kwestii najwyższy priorytet. PE uznaje rolę strategicznych postępowań służących zapewnieniu dobrej administracji i wspiera dochodzenia przeprowadzone do tej pory przez urząd Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w tym zakresie.

PE z zadowoleniem przyjmuje nieustanne wysiłki podejmowane przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w celu zwiększenia przejrzystości w negocjacjach w sprawie TTIP w drodze wniosków składanych do Komisji. PE wyraża uznanie dla wynikającej z tego publikacji przez Komisję licznych dokumentów dotyczących TTIP, a zatem włączenia przejrzystości jako jednego z trzech filarów nowej strategii Komisji w zakresie handlu. PE ponownie podkreśla potrzebę zwiększonej przejrzystości w porozumieniach międzynarodowych takich jak TTIP, CETA itp., czego domagało się wielu zaniepokojonych obywateli w petycjach skierowanych do Komisji Petycji. Ponadto PE domaga się bardziej zdecydowanych i szerzej zakrojonych działań w tym zakresie w celu ochrony zaufania obywateli europejskich.

PE popiera determinację Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w dążeniu do zapewnienia większej przejrzystości Europejskiego Banku Centralnego i osiągnięcia wysokiego standardu zarządzania, zwłaszcza w ramach działalności członka trojki/grupy czterostronnej, która nadzoruje programy konsolidacji budżetowej w państwach członkowskich UE. PE z zadowoleniem przyjmuje decyzję EBC dotyczącą publikacji listy posiedzeń członków Zarządu; wspiera nowe zasady przewodnie dotyczące wystąpień oraz ustanowienie „okresu ciszy” w odniesieniu do informacji wrażliwych z punktu widzenia rynku przed posiedzeniami Rady Prezesów.

- **Ochrona demaskatorów**

W rezolucji PE z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2015 r. wszystkie instytucje UE wprowadziły przepisy wewnętrzne dotyczące ochrony demaskatorów, zachęcając tym samym do informowania o nieprawidłowościach w uregulowanych ramach. PE zauważa, że ochrona demaskatorów przed odwetem mogłaby być skuteczniejsza i w tym celu wzywa do pilnego przyjęcia wspólnych przepisów zachęcających do informowania o nieprawidłowościach oraz do wprowadzenia minimalnych gwarancji i zabezpieczeń dla demaskatorów.

PE wzywa do opracowania dyrektywy w sprawie informowania o nieprawidłowościach, ustanawiającej odpowiednie kanały i procedury demaskowania wszystkich form przestępstw, a także odpowiednie minimalne gwarancje i zabezpieczenia prawne dla demaskatorów zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym.

Parlament ponadto ponownie podkreśla potrzebę przyjęcia dyrektywy UE w sprawie informowania o nieprawidłowościach, zawierająca minimalne odpowiednie gwarancje i gwarancje prawne dla osób ujawniających nielegalnych lub nieetycznych działań w sektorze publicznym lub prywatnym.

- **Lobbing powinien być bardziej otwarty**

PE przyjął niedawną propozycję Komisji dotyczącą obowiązkowego holu rejestru dla wszystkich instytucji UE, mających na celu zamknięcie wszystkich luk prawnych dotyczących działalności osób i firm pracujących na wpływanie podejmowania decyzji w UE. Wyraża poparcie dla wysiłków podejmowanych przez Rzecznika w celu zwiększenia przejrzystości lobbingu.

Eurodeputowani wyrażają ubolewanie z powodu niechęci Komisji do publikowania szczegółowych informacji na temat spotkań z lobbystami reprezentującymi przemysł

tytoniowy i wzywają Komisję do zapewnienia pełnej przejrzystości jej prac, tak aby ogół społeczeństwa nabrał do jej działalności większego zaufania.

PE wzywa Komisję, aby wszystkie informacje na temat wpływu wywieranego przez lobbystów były bezpłatnie, w pełni zrozumiałe i łatwo dostępne dla ogółu społeczeństwa w jednej scentralizowanej internetowej bazie danych. PE domaga się, by w 2017 r. Komisja przedłożyła wniosek w sprawie pełnego obowiązkowego i prawnie wiążącego rejestru lobbystów w celu wyeliminowania wszystkich luk i ustanowienia pełnego obowiązkowego rejestru dla wszystkich lobbystów.

PE wspiera wysiłki na rzecz wdrożenia wytycznych dotyczących przejrzystości działalności lobbingsowej, które będą stosowane nie tylko w instytucjach UE, lecz także w organach administracji krajowej.

- **Tło**

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich bada skargi dotyczące niewłaściwego administrowania w instytucjach i organach Unii Europejskiej. Emily O'Reilly (Irlandia) została ponownie wybrana Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich przez Parlament na sesji plenarnej w Strasburgu w dniu 16 grudnia 2014 r.

16. KULTURA - "Toni Erdmann" zwycięzcą 10. edycji Nagrody Filmowej LUX

„Toni Erdmann” Marenie Ade zdobył Nagrodę LUX 2016 Parlamentu Europejskiego. Zwycięzcę ogłosił w dniu 23 listopada przewodniczący Parlamentu Martin Schulz podczas ceremonii w Strasburgu. Film powstał w koprodukcji niemiecko-austriacko-rumuńskiej. Film ukazuje skomplikowaną relację między ojcem, emerytowanym nauczycielem muzyki, i córką, konsultantką w międzynarodowej korporacji.

Martin Schulz pogratulował reżyserce zwycięskiego obrazu, Marenie Ade oraz dwóm pozostałym finalistom. Powiedział: „Przekazuję serdeczne gratulacje ekipie zwycięskiego filmu „Toni Erdmann”. To film, który jest połączeniem czarnej komedii i wesołego dramatu, opisuje trudne, delikatne, a czasem absurdalne relacje między młodą kobietą żyjącej za granicą i jej ojcem. To przejmujący opis tego, jak relacje rodzinne nas zmieniają i jak wpływają na nas w starzejącym się i poporządkowanym zasadom konkurencji społeczeństwie. Ten film nie daje łatwych odpowiedzi, ale - pośród napadów wesołości - skłania nas do poszukiwania tego, co powinno być chronione i pielęgnowane.”

Wiceprzewodniczący Parlamentu **Antonio Tajani** (EPP, Włochy), odpowiedzialny za organizację nagrody LUX, powiedział: „Nagroda Lux przeciwdziała - symbolicznie i realnie - głównej słabości naszego kina, którą jest dystrybucja. Podczas gdy Ameryka Północna ma jednolity rynek kinowy, Europa jest podzielona fizycznymi i językowymi barierami. Kino europejskie odzwierciedla to, czym powinna być Europa i jej instytucje, jest bowiem udaną syntezą naszych najmocniejszych stron, branżą opierającą się na innowacyjności, kreatywności i wartościach.”

Przewodnicząca komisji kultury i edukacji **Silvia Costa** (S & D, Włochy) powiedziała: „Sto filmów w ciągu dziesięciu lat zostało wypromowanych w salach kinowych całej Europy dzięki nagrodzie LUX, która historię Europy wyposażyła we wzrok i w słuch. Nagroda LUX umożliwiła wielu niezależnym reżyserom i młodym twórcom dotrzeć do publiczności w innych krajach dzięki napisom w 24 językach urzędowych UE. Nagroda przyczyniła się do zwiększenia różnorodności i bogactwa europejskiego kina, tematyki, wrażliwości i języków. Postawienie na europejską narrację filmową i zainwestowanie w nią to ważny wkład w budowę "Europy kultury", w którą wierzymy. Naszym zobowiązaniem na przyszłość jest rozwój nagrody, promocja filmów finałowych również poza Europą, w pierwszym rzędzie w krajach śródziemnomorskich.”

Dwa pozostałe filmy nominowane do nagrody w 2016 to "Z otwartymi oczami" Leyli Bouzid ("Á peinej'ouvresyeux" - Francja, Tunezja, Belgia, Zjednoczone Emiraty Arabskie) i "Życie Kabaczka" Claude'a Barras (Ma Vie de Courgette - Szwajcaria, Francja).

Parlament Europejski sfinansuje audiodeskrypcję i napisy dla *nieślyszących* i wesprze promocję międzynarodową zwycięskiego filmu. Parlament pokrywa też koszty opatrzenia wszystkich trzech finałowych filmów napisami we wszystkich 24 językach urzędowych UE. Co roku zwycięzcą zostaje film, który otrzyma najwięcej głosów posłów.

Trzy nominowane filmy są prezentowane w kinach 28 państw członkowskich UE podczas Dni Nagrody LUX od września do grudnia. Celem nagrody jest poprawa dystrybucji filmów europejskich i wywołanie dyskusji zainspirowanej problematyką wybranych filmów.

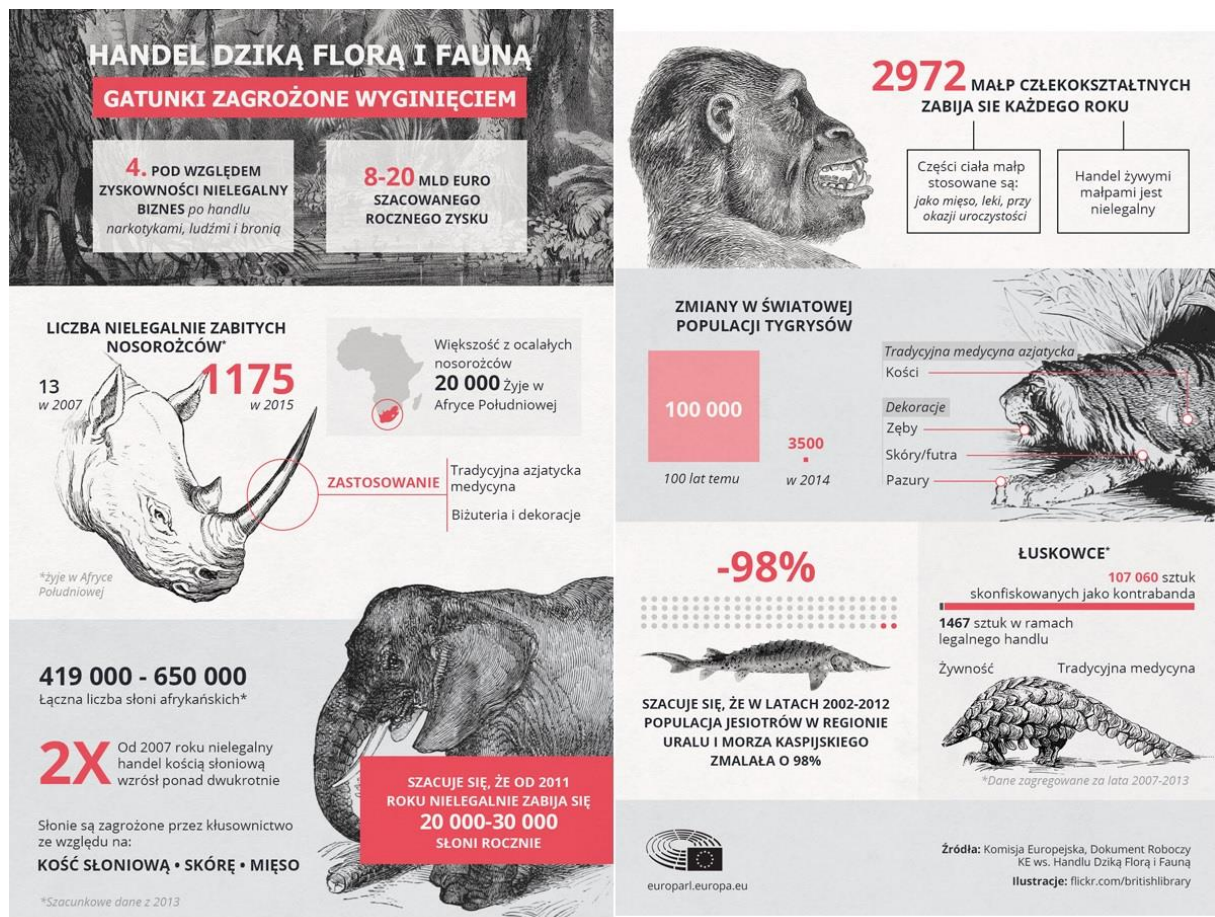
17. ŚRODOWISKO- Posłowie chcą skuteczniejszej walki z przemysłem dzikiej flory i fauny

Handel dziką florą i fauną stanowi jeden z najbardziej lukratywnych przestępczych biznesów, zaraz po handlu narkotykami, ludźmi i bronią, rodząc poważne zagrożenie, m.in. dla przetrwania ekosystemów na naszej planecie. W dniu 23 listopada posłowie

debatowali o sprawozdaniu Catherine Bearder (ALDE, Wielka Brytania) w sprawie planu działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą. Posłowie przyjęli rezolucję na ten temat w dniu 24 listopada br. stosunkiem głosów 567 za do 5 przeciw, przy 39 głosach wstrzymujących się.

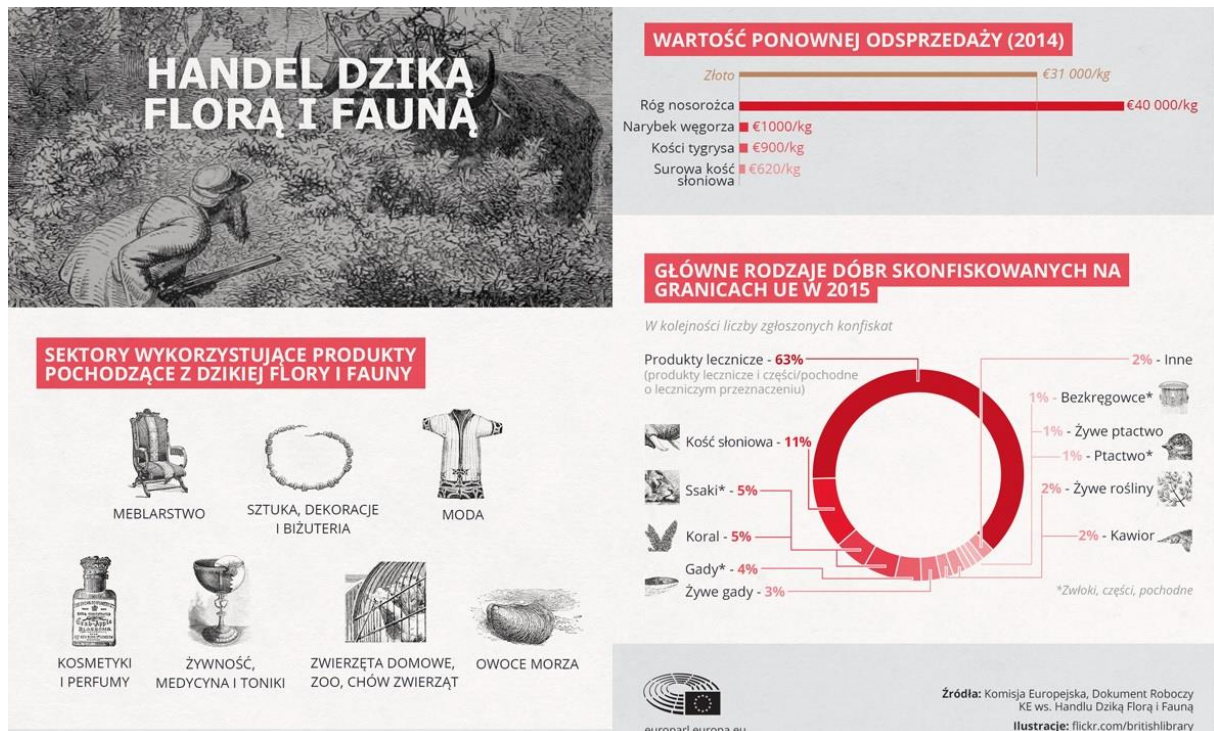
„To wspólna odpowiedzialność państw członkowskich do podjęcia wyzwania i walki z tą zorganizowaną i destrukcyjną działalnością przestępczą, która destabilizuje tak wiele części świata” - mówiła po głosowaniu w komisji ENVI sprawozdawczyni Catherine Bearder.

Nielegalny handel zagrożoną dziką florą i fauną stanowi zagrożenie nie tylko dla przetrwania licznych gatunków roślin i zwierząt, lecz również dla rządów prawa, praw człowieka, globalnego ładu, dobrobytu lokalnych społeczności, a przede wszystkim dla przetrwania światowych ekosystemów.

W ostatnich latach handel dziką fauną i florą stał się wartym miliardy euro biznesem przestępczym zdominowanym przez zorganizowane grupy przestępcze - ryzyko wykrycia jest niskie, a zysk wysoki, co zachęca bandy przestępcze do wykorzystywania nielegalnie łowionych i usuwanych dzikich gatunków jako źródła finansowania ich działalności. Handel

przemycenymi produktami może następować także legalnymi kanałami, do czego może dochodzić np. dzięki sfałszowanej dokumentacji.

Unia Europejska jest głównym punktem docelowym nielegalnych produktów z dzikiej fauny i flory, miejscem tranzytu, a często też miejscem pochodzenia w łańcuchu nielegalnego handlu gatunkami, zwłaszcza między Afryką, Azją i Ameryką Łacińską, lecz również w obrębie samej UE.

- **Plan działania UE przeciwko handlowi dziką florą i fauną**

W dniu 13 października, Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego (ENVI) przyjęła sprawozdanie **Catherine Bearder** (ALDE, Wielka Brytania) w sprawie planu działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą.

Plan został ogłoszony przez Komisję Europejską w tym roku i ma być wdrożony do 2020 roku.

Na plan działania składają się trzy priorytety:

- zapobieganie

„Plan działania musi zapobiegać handlowi dziką florą i fauną i odpowiadać na pierwotne przyczyny” - komentowała posłanka Bearder.

- zapewnienie skutecznego wdrożenia i egzekwowania obowiązujących przepisów
 - pogłębienie globalnego partnerstwa z krajami pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia w walce z nielegalnym handlem dziką fauną i florą.
- **Wywiad z Catherine Bearder: „Łatwiej przemycić róg nosorożca niż narkotyki”**

Handel dziką florą i fauną to jeden z najbardziej lukratywnych przestępczych biznesów, zaraz po handlu narkotykami, ludźmi i bronią, rodzący poważne zagrożenie, m.in. dla przetrwania ekosystemów na naszej planecie. Poniżej przedstawiam rozmowę ze sprawozdawczynią Catherine Bearder (ALDE, Wielka Brytania) o przyczynach tego handlu i sposobach walki.

Skąd Pani zaangażowanie w walkę z handlem florą i fauną?

Pierwszy raz pojechałam do Afryki w 1974 roku, kiedy poślubiłam zoologa. Już wtedy mogliśmy zobaczyć presję ze strony ludzkości, pod jaką znajduje się natura. Ludzie mówili: „Potrzebują tylko jednego zwierzęcia do badań” albo „Chcę skórę”.

To, co naprawdę wciągnęło mnie w politykę, to moja troska o to, co robimy planecie. Mamy świadomość zmiany klimatu, ale utrata bioróżnorodności jest równie poważna. Handel dziką florą i fauną jest ogromny - to obecnie czwarty najbardziej lukratywny biznes na świecie po handlu narkotykami, bronią i ludźmi. Jest wielka niejasność wokół tego, co jest legalne, a co nie. Nielegalnie pozyskane dobra trafiają do legalnego łańcucha dostaw.

Mamy zatem do czynienia z sytuacją, w której konsumenci nieświadomie nabywają nielegalne produkty?

Absolutnie. Wiele rzekomo hodowlanych zwierząt jest tak naprawdę dzikich. Na przykład handel rybkami hodowlanymi jest ogromny, ale trudny do wyśledzenia. Inne przykłady to handel futrami, płetwami rekina czy tuńczyka błękitnopłetwego, które trafiają na rynek spożywczy, róg nosorożca, łuskowiec na potrzeby medycyny chińskiej i kość słoniowa do produkcji biżuterii. Czy naprawdę potrzebujemy błyskotek z najbardziej symbolicznego zwierzęcia Afryki? Co 15 minut na świecie umiera słoń.

Czy sytuacja się pogarsza?

Im rzadsze są gatunki zwierząt i roślin, tym są cenniejsze i tym bardziej ludzie chcą je mieć.

Co jest przyczyną handlu florą i fauną? Kto stoi za tym biznesem i dlaczego ma takie powodzenie?

Przyczyną jest popyt na rynku, a czasem także brak zrozumienia u kupującego. Poza tym są także przestępcze gangi. Łatwiej przemycić kość słoniową czy róg nosorożca niż narkotyki. Kość słoniowa jest warta więcej niż platyna. Ktoś kiedyś powiedział mi w Kamerunie: „Otwierasz bagażnik i nie wiesz, czy są tam dzieci, narkotyki, broń czy kość słoniowa”. Tak samo jest z gangami, to te same korzenie. Wyślą kość słoniową do Chin. wrócą z narkotykami albo bronią.

Dlatego uważam, że UE powinna coś z tym zrobić i powinna działać razem. I dlatego wezwałam do ustanowienia tych samych kar w całej UE. Europol musi traktować ten handel jako poważną przestępczość zorganizowaną - na razie nie ma do tego mandatu. Dwa lata temu ustanowiłam ponadpartyjną grupę "Posłowie dla dzikiej flory i fauny" pracującą z Komisją europejską i wzywającą do ustanowienia unijnego planu działania. Byliśmy bardzo zadowoleni, kiedy przyjęto plan, ale potrzebne były poprawki, stąd moje sprawozdanie.

Jakie działania należy podjąć?

Powinniśmy ustanowić koordynatora ds. walki z handlem dziką florą i fauną, by zapewnić, że państwa członkowskie podejmują działania. Innym środkiem legislacyjnym może być przyjęcie przepisów podobnych do amerykańskiego "LaceyAct", który stanowi, że jeśli coś zostało pozyskane w nielegalny sposób, to jest także nielegalne w państwie, do którego trafiło i podlega karze.

Jaka jest stawka?

Presja na ekosystemy jest ogromna. Z działalnością przestępczą możemy sobie poradzić, ale jest jeszcze presja ludzka, z którą trudno będzie walczyć. Ludzie potrzebują więcej przestrzeni, w tym także na potrzeby rolnictwa, więc dla dzikiej flory i fauny jest mniej miejsca. Zmienia się także klimat: ogrzewają się wody, więc ryby szukają innych siedlisk, ptaki migrują, ale jest dla nich coraz mniej miejsca. Bez bioróżnorodności życie jest niemożliwe - wszyscy jesteśmy ze sobą połączeni.

18. ŚRODOWISKO - Wdrażania porozumienia klimatycznego z Paryża: „UE już zaczęła odrabiać zadanie domowe”

Przez dwa tygodnie liderzy światowi negocjowali w Marrakeszu mapę drogową dla wdrożenia porozumienia klimatycznego Paryża. W dniu 18 listopada ponad 200 państw świata poparło deklarację końcową, w której określiło wdrożenie postanowień paryskich „nagłym obowiązkiem”. Parlament Europejski wysłał do Marrakeszu 12-osobową delegację posłów. Poniżej przedstawiam wywiad z posłem Giovannim La Via (EPP, Włochy), szefem delegacji, nt. wyników konferencji i roli Parlamentu.

- **W jaki sposób konferencja w Marrakeszu różniła się od konferencji w Paryżu?**

Na konferencji w Paryżu rozmawialiśmy o głównych celach, ogólnych zasadach walki ze zmianą klimatu. Na konferencji w Marrakeszu z kolei pracowaliśmy nad ich wdrożeniem, przełożeniem zobowiązań na konkretne działania.

- **Jakie były najważniejsze tematy rozmów w Marrakeszu?**

Przede wszystkim finansowanie walki ze zmianą klimatu, zwłaszcza w odniesieniu do państw afrykańskich. Kraje rozwijające się chcą być pewne, i słusznie, że otrzymają pieniądze, których potrzebują, by dostosować się do skutków zmiany klimatu. Z drugiej strony, nie mogą to być tylko środki publiczne.

- **Jaki był cel działania delegacji PE na konferencji?**

Utrzymanie zaufania. To ćwiczenie w budowaniu zaufania. Byliśmy tam, by ponownie potwierdzić, że UE zrealizuje zobowiązania, bez względu na to, co się wydarzy.

- **Co jest największym osiągnięciem konferencji COP22 w Marrakeszu?**

Deklaracja, która potwierdza wolę wszystkich państw, by walczyć ze zmianą klimatu i wspierać zrównoważony rozwój.

- **Nad czym obecnie trwają prace w PE, by wdrożyć postanowienia paryskie?**

W przyszłym miesiącu będziemy głosować w sprawie reformy unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS). Wkrótce rozpoczniemy prace nad ograniczeniem emisji przez poszczególne państwa członkowskie - to tzw. legislacja dotycząca wspólnego wysiłku redukcyjnego, przepisami dotyczącymi użytkowania ziemi, zmiany użytkowania ziemi i leśnictwa.

- **Jak bardzo jest zaawansowana UE w procesie wdrażania umowy paryskiej?**

Jesteśmy na dobrej drodze, by wdrożyć nasze wstępne zobowiązania do 2030 roku, a także, by przekroczyć nasz cel ograniczenia emisji o 20% do 2020 roku.

- **Co może być największym wyzwaniem dla UE w tym procesie?**

Konsolidacja zaufania, które pozwoliła 197 państwom UE na przyjęcie wspólnej deklaracji w Marakeszu. Dlatego to takie ważne, że ponownie potwierdziliśmy, że pomimo wielu politycznych niepewności, UE dopełni swoich zobowiązań.

**Opracowała:
Dr Magdalena Skulimowska¹**

¹ Na podstawie debat i rezolucji PE, informacji prasowych PE, KE, innych.